

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Razmere na Moravskem.

V Pragi, 3. julija.

Nikdo več ne zanika, da stoji ves češki narod na Češkem v taboru mladočeškem. Ministra Gauča ordonancije, naperjene proti slovanskim šolam, neosnovana prepoved sokolske slavnosti, razpust akad. čten. spolka, naredba pravosodnega ministra z dné 3. februarija t. l., največ pa sedanje provajanje češkonemške sprave uničilo je popolnoma zaupanje naroda češkega v zmožnost staročeških poslancev, da bi mogli nadalje zastopati njegove interese nasproti Taaffovi vladi. Napačno pa bi bilo misliti, da ves narod češki brezpogojno obsoja program staročeške stranke; ne, temveč občna opozicija izvira iz nevolje proti vladi in nasledkom tega v drugi vrsti proti onim zastopnikom, ki nimajo toliko odločnosti, da bi se postavili vladi in Nemcem po robu, kadar tako očitno kratijo priznane pravice naroda. Narodni program, po katerem deluje dr. Rieger že nad 40 let, je tudi program nezavisne stranke; samo pota so različna, po katerih hočete obe stranki dospeti k cilju.

Napačno je torej tudi mnenje, da je sedanje opozično gibanje in splošna nezadovoljnost rezultat mladočeških agitacij, kakor sodijo v višjih krogih, in kar trdijo tudi nekateri staročeški listi. Razsodnejši in objektivnejši staročeški listi, n. pr. nemška „Politik“, sami priznavajo, da je povod temu dala največ vlada sama s svojim neosnovanim in nespretnim postopanjem nasproti narodu češkemu. Tudi dr. Rieger izjavil se je v tem zmislu v pogovoru s cesarjem v delegaciji, povdarjajoč, da mora vlada nekaj storiti, da potolaži razburjene duhove.

Isti proces, ki se vrši na Češkem in ki gotovo ne ostane brez važnih posledic v preobratu sedanjih odnošajev ne le na Češkem, ampak v celi Avstriji, opazovati je v poslednji dobi tudi na Moravskem. Prvi nasledki novega opozičnega gibanja na Moravskem pokazali so se pri sedanjih deželno-zborskih volitvah. Pojav opozičnega gibanja ni nov, ampak sega nazaj v minulo desetletje. Najstarša in najvažnejša opozična stranka je t. zv. „strana rolnická ali seiská“, katero zastopa časopis „Selské Listy“, a voditelj njen je kmet Vychodil. Druga je stranka slovanska, katero re-

prezentuje Kromerižki „Velehrad“ z dr. Barvičem na čelu; stoji na stališči skrajno slovanskem; njen program je: slovanska bogoslužba in organizacija vseh avstr. Slovanov na skupnem programu. Tretja opozična stranka je stranka svobodomiselna ali nezavisna z glasilom: „Moravské Listy“ v Brnu. Glavna njena voditelja sta dr. Stranský in dr. Malát. Poslednja stranka vznikla je po lanských volilnih zmagah Mladočehov na Češkem. Njen program je isti, kakor mladočeške stranke na Češkem: svobodomiselnost v vsakem oziru, radikalizem v zadevah narodnih in živahno delovanje za politično izobražbo širših krogov naroda. Vse tri stranke vznikle so iz istih uzrokov, in akoravno nimajo skupnega programa, spajajo jih isti motivi in iste težnje: nezadovoljnost s sedanjimi gospodarskimi, socijalnimi in političnimi odnošaji in zategadelj opozicija proti dosedanjim političnim voditeljem češkega naroda na Moravskem. To je videti iz poziva k shodu v Kromeriž in volilnega oklica, kateri so podpisali načelniki vseh treh strank: Vychodil, dr. Barvič, dr. Stranský in uredniki „Selských Listov“, „Velehrada“ in „Moravských Listov“, in kateri ze zaključuje z besedami: „Pridite v Kromeriž iz cele Morave vsi, ki ste siti dosedanjega nedostojnega postopanja naših političnih zastopnikov in vlade nasproti narodu; ki ste siti splošnega zanemarjanja najvažnejših narodnih in gospodarskih zajmov našega slovanskega naroda na Moravi!“ In res, zjediniile so se vse tri stranke v Kromeriži dne 22. junija ter sklenile vzajemno postopati pri volitvah proti klerikalni vladni narodni stranki pod vodstvom Fanderlika-Meznika-Šromov. Te stranke neso nikakor umetno zasnovane po nekaterih prenapetnejših ali celó mladočeških agitatorjih iz češkega kraljestva, kakor se napačno v staročeških in vladnih listih trdi, ampak so naravna posledica medle politike in skrajnega servilizma sedanje narodne stranke in nezaupnosti najširših vrst naroda nasproti političnim prvakom: Fanderliku, Mezniku, Šromu in ministru Pražaku. Narod več ne zaupa možem, ki so z dušo in telesom udani vladi, katera ne le ničesar ne stori za zboljšanje neugodnih razmer češkoslovanskega prebivalstva, ampak celó na vse pretege in z vsemi sredstvi (n. pr. znani kompromis v

moravskem veleposestvu!) deluje na to, da bi se Morava ne „poslovanila“, da bi še nadalje vladala jedna četrtina Nemcev nad tremi četrtinami češkega prebivalstva. Narod nema zaupanja do teh političnih notablov, ki so mu osebno nepristopni, tuji, ker ne gredo mej ljudstvo (kakor je znano o dr. Šromu, ki se že 12 let ni pokazal svojim volilcem) in ker so jim naslovi in redi milejši nego prospeh naroda. Oni ne poznajo ali pa nečejo poznati potreb, tožeb in bolesti naroda, ker neso močje iz naroda, ampak najudanejši služabniki vlade: jeden je član ministerstva, drugi je vitez in ud gosposke zbornice, tretji je dvorni svetnik, in o Fanderliku se tudi ve, da ceni naklonjenost vlade više, nego blagor in zajme svojih volilcev.

Takšna je sodba širših krogov češkoslovanskega prebivalstva na Moravskem o njegovih voditeljih. — Na Moravskem je nezadovoljnost z dosedanjim politiko mnogo večja, nego je bila na Češkem pred letom dni, ko so kmetske občine volile skoro same Mladočeha v deželni zbor. Toda velik razloček je v tem, da nezadovoljne množice doslej neso organizovane, in da češki narod na Moravskem sploh stoji v narodni zavesti, v politični izobražbi in organizaciji daleko za svojimi brati na Češkem, Vender so uspehi, katere je dosegla združena nezavisna stranka pri sedanjih volitvah, za prvi začetek jako ugodni. Prodrlo je v kmečkih občinah 6 njenih kandidatov nasproti dosedanjim poslaneem Šromovega kluba. Sam dvorni svetnik dr. Meznik moral se je umakniti svobodomiselnemu kmetu Pospíšilu.

V 4 okrajih postavili sta obe stranki iste kandidate. Nezavisna stranka more torej računati na 10 poslancev, katerim se pridružijo nekateri odločnejši, samostalni poslanci kmetske stranke, posebno o zadevah narodnogospodarskih. Ne more se sicer pričakovati, da bi to skromno število nezavisnih množ moglo doseči nasproti brezozirni nemški večini pozitivnih uspehov, vender je že to samo na sebi velike važnosti za daljši razvoj slovensko stvari na Moravi, da so nastopili odločni nezavisni rodoljubi na politično pozorišče. Ti bodo vsaj nekoliko vzpodbujali in ogrevali hladne in ravnodušne življe narodnega kluba, ki je do sedaj

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Navadno se govori, da je človek človeku podoban, ker je vsak po božji podobi ustvarjen. Poslednji razlog se niti zanikati ne dá, akoravno se mi močno dozdeva, da je marsikateri človek od božje podobe dobil le homeopatičen ščipec in da mnogokrat podobnost ni večja, nego mej Benetkami in Ljubljano. In to je velomnogo, kajti kdor je kdaj gledal ponosito nekdanjo kraljico Adrije, ki je po tolikih stoletjih in burnih nezgodah ohranila še vse lepe poteze prejšnje divne krasote in jo primerjal z našo belo in po svoje dražestno Ljubljano, bil si je kmalu gotov, da je razlika velika, gorostasna.

Zadnji čas pa se je stvar na bolje obrnila in sicer beli Ljubljanici na korist. Seveda treba nekoliko žive domišljije, in uvažati treba, da je vsaka primerka nekoliko šepasta. S tem receptom v žepu pa se lahko primerja celo slavnoznani sv. Marka trg z Ljubljanskim „Dvornim trgom“. Sv. Marka trg je prostran in vodoraven, naš Dvorni trg pa je

proti Ljubljani nagnjen, ker v nas sedaj vse bolj nizdolu nagiba. A na štiri vogle sta oba. In kakor sta na sv. Marka trgu postavljeni zgodovinski imenitni dve sohi, tako stojita na Dvornem trgu že par dnij neokusni bruni, ob katerih se opleta tudi nekoliko, če tudi ne baš vesele zgodovine. Na sohah v Benetkah vidimo krlatega leva, v nas, ki smo bolj prozaični, pa so na bruni pribita hidrantska znamenja, za katera na milijonarja Pongraca hiši ni bilo prostora.

Podrobnost sega še dalje. Morje nadomešča nam Ljubljana, namesto znanih sv. Marka golobov pa razveseljujejo naša ušesa mnogobrojne kavke, ki so se utaborile v naši „Zvezdi“, kjer nas kratkočasijo s svojim krokanjem in še z drugimi prijetnostmi. V resnici, kdor ne more v Benetke, oglej si „Zvezdo“ in „Dvorni trg“ in podrobnost mej obema mu bode kar šinila v oči.

Brez rudeče vezanega Bădeckerja uvidel bode takoj, da ima tudi naše mesto svoj „Ponte dei sospiri“. Idoč mimo nekdanjega gledališča, vzel bode robec v roke, brisal oči in tiščal usta in globoko vzdihal, predno bode imel opasni ta pot za seboj. Ne le, da je nakopičeno na vse strani vsakovrstno

gradivo, da je ves Kongresni trg nekako kranjske stavbinske družbe stavišče, da se vozovi porivajo naprej in nazaj in da mora človek biti oprezen, da ne pride pod voz ali pod konje, usiplje se tudi toliko prahu na grešno človeštvo, da je marsikdo tako pobeljen in onesnažen, kakor je bilo sicer le običajno na pustni torek, ko so se metali ominozni „confetti“, ki neso bili družega nego osmojen in pobarvan riž in ječmen.

Zares veliko potrpežljivosti treba, kdor hodi mimo nekdanjega gledališča in prava zagonetka mi je, kdo je večjega občudovanja vreden, ali stavbinska družba s svojo brezobzirnostjo ali pa mučeno občinstvo, katero dobro ve, da se v drugih mestih malo drugače postopa, da se na pr. razvaline škrepe in tako preprečuje nadležni prah.

Naša kranjska stavbinska družba pa je uzvišena nad take malenkosti. Njej je izmej razvalia dvigajoči se prah nekda „sport“, tako ima tudi v drugim oziru čudne pojme. Na podlagi novega selilnega reda zahteva od najemnikov svojih hiš nič več nič menj, nego da pripoznajo, da ima tekoče leto trinajst mesecev, ergo, da tudi za jeden mesec več plačajo, nego druga leta. Dne 1. oktobra

le dremal v žarkih vladne milosti, dokler se ne razmnoži njih število v močno politično stranko, ki gotovo prej ali pozneje razbije umetno zasnovane okove nemške nadvlade na Moravskem, česar se od Fanderlika, Meznika, Šroma — ako sodimo po njihovem dosedanjem vedenju in njihovih uspehih — ne dá pričakovati. Kako je napredovala narodna in politična zavest moravskih Čehov pod sedanjim vodstvom, o tem svedoči izguba 4 čeških mandatov v skupini mest in trgov pri deželnozborskih volitvah dne 30. junija. Krivdo te nepričakovane in žalostne porazke hoče narodna stranka potisniti na nezavisno stranko in Mladočehe, ki so prě tudi na moravskih tleh že zasejali seme „proklete nesloge“, koja je na Češkem obrodila že toliko pogubnega (?) sadu. Jalovost te trditve dokazana je s tem, da baš v dotičnih 4 okrajih nezavisna stranka ni postavila nobenega kandidata proti poraženim kandidatom Fanderlik-Meznik-Šromovega kluba. Sicer pa ima nezavisna stranka na takšne smešne fraze o „prokletem razkolu“, s katerimi hoče nasprotna stranka zakrivati žalostne posledice svoje politike, še drug odgovor: Boljše je „nesložno“ in le z malo četo hrabrih in odločnih boriteljev braniti svete pravice naroda, nego „vzajemno in složno z vladnimi kimovci“ služiti vladi ter potrpežljivo nositi nemški jarem! Istina je, da so Nemci in njih zavezniki Židje v mestih in trgih izvrstno organizovani in da so v poslednjem trenutku vse moči napeli, dočim je narodna stranka bomo malo delovala in naposled ni imela nujnejšega posla, nego skrbeti dvornemu svetniku Mezniku za mandat, katerega so mu „poredni“ moravski Mladočehi v kmetskih občinah odvzeli.

Slovanska Morava obsojena je po sedanjem neugodnem izidu deželnozborskih volitev vsled nespretnosti in popustljive politike njenih voditeljev, največ pa vsled krivičnega volilnega reda, ki tlači v jednaki meri vse avstrijske Slovane tostran Litave, še daljnih 6 let pod nemško nadvlado. Vender upajmo, da v kratkem vzraste nova čila, politično zavedna generacija v češko moravskem ljudstvu pod vodstvom nove nezavisne, slovansko-demokratske stranke — ker le od takšne morejo Slovani pričakovati svojega spasa, ki konečno otrese raz sebe nemški jarem neprestanega robstva; pravim robstva, ker pojem germanstva in germanskega gospodstva je nerazločljiv od pojma robstva: kjer ima German v rokah moč, tam je le eden svoboden, to je — German, vsi drugi so mu sužnji, bitja inferiornega človeškega plemena, kakor nas uči preteklost in sedanost! Zato pa je jako tolažilno za vsakega iskrenega Slovana, da si pridobivajo v javnem življenju vedno več upliva in moči radikalni in nezavisni slovanski zastopniki, ker le v odločenem in vstrajnem boju proti brezozirnemu nemškožidovskemu gospodstvu ohranimo si svojo narodnost in dosežemo ono veljavo, ki pristojna avstrijskim Slovanom z ozirom na njih število, njih davke, njih telesne in duševne zmožnosti.

—k.

Adam Mickiewicz.

Bratski nam narod poljski praznoval je včeraj velelepo, pomenljivo, dasi žalno slavnost. Z izredno svečanostjo prenesli so se smrtni ostanki največjega pesnika njegovega, Adama Mickiewicza iz Pariza v kraljevo rakev Wawel v Krakovu. Ves narod tek-

plačati bode najemnikom za sedem mesecev naprej, ali pa če plačujejo četrtletno, da prvi rok plačajo za štiri mesece.

V tem slučaju bode torej zanimiva pravda. Na jedni strani bodo najemniki dokazovali, da ima leto le dvanajst mesecev, na drugi strani pa stavbinska družba, da ima leto trinajst mesecev. Za sodnika razsodba ne bode težavna. Kar se mene tiče, pa mislim, da je gospodar, ki kaj tacega zahteva, ali skrajno borniran, ki ne umeje, ker mu ne gre v glavo, da bi se po njegovih nazorih leto podaljšalo za jeden mesec, ali pa skrajno umazan in se hoče pri tej priliki okoristiti ter stranko za mesec dni oškodovati.

Taka umazanost pa sedaj ni umestna, ko imamo vode v izobilju in to dobre sveže vode. Dasi je vodovod upeljan še le v nekoliko hiš in bode stoprav potem, ko bode uporaba splošna, voda se hitro pretakala in ohranila svojo prvotno svežost, kakor pivo, katero hitro teče, je občinstvo z vodo iz Kleč že sedaj izredno zadovoljno. Vsi povprek imajo le pohvalne besede za dobroto vodovoda, ki nam baš sedaj ob bližajočih se pasjih dneh podaje toli potrebno hladilo.

s.

moval je, da izkaže dostojno čast pokojnemu pesniku, čegar ime je slavno po vsem omikanem svetu, katerega narod poljski ponosno prišteva svojim najboljšim sinovom in v obče svojim najgenijalnejim pesnikom, kar se jih je še porodilo na svetu.

Z grobišča v Montmorency, kamor so za kolero umrlega prepeljali iz Carigrada 1855 l., premestili so ga sedaj na slovanska tla v Wawelsko rakev, kjer poleg nekdanjih poljskih kraljev počivata samo dva mrtveca, katerima ni krona dičila glave: knez Poniatowski in Kosciuszko. S tem je narod hotel izreči, da Mickiewicza, dasi ni bil kraljeve krvi, niti plemič; vender zmatra svojim pesnikom kraljem ter ga v jedno vrsto stavi s svojimi vladarji. To je lepo odlikovanje od strani naroda!

Mickiewicz pa je tega odlikovanja vreden ne le od strani ožjih svojih rojakov, ampak od strani Slovanov sploh, kajti vsi se smelo ž njim dičimo. Mej njegovo delavnostjo in mej vprašanji, ki dandanes pretresajo slovanski život, vidna je neposredna zveza. Mickiewicz posvetil je mnogo svojega delovanja slovanskim vprašanjem, dasi je za njegove dobe Slovanstvo še dremalo.

Mickiewicz bil je Slovan, seveda ne tak, kakor si Slovana danes predstavljamo. Iz del njegovih veje nam nasproti tako vroče poljsko rodoljubje, tako strastna ofenzivna ljubezen do domovine, da bi skoro mislili, človek, pesnik s tako specifično poljskim obzorjem ne more biti Slovan. In vender je tako bilo. Mickiewicz, ki je propovedoval narodno svobodo in nezavisnost, za katero je bil pripravljen tudi bojovati se z orožjem v roci, bil je za trdno preverjen, da ima slovansko plemo vršiti veliko zgodovinsko nalogo, da je usoda nas Slovane odločila, da rešimo v krščanskem in svobodomiselnem zmislu ona pereča vprašanja, za katere narodi krvavé na širnih bojiščih, on bil je prepričan, da Slovanov čaka znamenita kulturna uloga.

V tem svojem prepričanju uvidel je, kako neobhodno treba, da se slovanski narodi mej seboj začnejo približevati. V ta namen treba, da se začno spoznavati, on sam začel je delovati za ta smoter.

Dasi je bil čistokrven Poljak, vidimo vender v njegovem Konradu Wallenrodu, kako je v proškem svojem duhu v svarilo narisal nam pogubno delovanje nemškega reda in pretečo nam od Nemcev nevarnost. Ko je 1840. l. v Parizu na „College de France“ zasel stolico slovanskih jezikov, predaval je s svojega katedra štiri leta in zahodno Evropo poučeval o težkih nalogah, ki je še čakajo, seznanjal je s slovanskimi plemeni, dotlej še neznanimi in naglašal, da se bode zastareli družbinski red moral umakniti novemu. Njegova predavanja bila so duhovita, za ono dobo uprav fenomenalna. Dandanes je v njih seveda veliko zastarelega, marsikateri zaključki smeli, da celo naivni, a objektivno sodeč, moramo priznavati, da je Mickiewicz za tedanje dobo kazal izredno znanje slovanskih jezikov in da je, ker je sam bil pesnik po božji volji, izborna tolmačil in razlagal duha in posebnosti slovanskih literatur, slovanske poezije. On je takorekoč Slovanov duševno življenje predstavljal Francozom in slušateljem svojim.

Ta predavanja trajala so samo štiri leta, kajti zaradi raznih vzrokov odpravila je francoska vlada stolico slovanskih književnostij in Mickiewicz, ki je od rojstva pa do groba vedno bil trpin, moral se je boriti za gmotna sredstva, da preredi sebe in svojo mnogobrojno obitelj. Napoleon III. podelil mu je službo bibliotekarja v arzenalu. L. 1855. za krimske vojne šel je iz Pariza v Carigrad, da bi ondu deloval v zmislu Poljakov in zaveznih vlastij proti Rusiji. Ondu doživel je Mickiewicz mnogo iznenadenja, mnogo žalostij, ondu popil je kupo britkosti do dna, kolera ugasnila mu je dne 28. septembra 1855 luč življenja.

Njegova smrt vzbudila je veliko žalost v slovanskem svetu, vsi odličnejši Slovani od Hanke do Homjakova posvetili so obširne in laskave nekrologe pesniku, ki je prav na tistem bil pokopan na grobišču montmorencyskem, kjer je počival dolgih pet in trideset let. Grob njegov bil je zarasel, a pozabljen ni bil. Domovina spomnila se je svojega velikega sina in z uprav kraljevskimi častmi preneela ostanke njegove v rodno mu zemljo ter jo ondu položila v rakev kraljevsko.

V kolikor tem povodom prirejene slavnosti neso imele separatističnega smotra, pridružujemo se jim tudi mi in kličemo: Slava Mickiewiczu!

Odnosaji na Balkanu.

Ko smo nedavno, pišoč o nagovoru, s katerim je vsprejel cesar delegacije v Budimpešti, izjavljali neko zaupnost, s katero smerjo gladati v bližnjo bodočnost, pač nismo mislili, da se bode v tako kratkem času začelo temniti politično obnebje, da se bodo začele prikazovati nad Balkanom male črne meglice, ki nam utegnejo prineseti hudo uro. Že v istem članku naglašali smo, da to zaupnost nam utegnejo kaliti besede vnanjega našega ministra, naperjene proti Srbiji. Razvnela se je časnikarska in carinska borba mej mogočno Avstrijo in malo Srbijo. Začelo se je pikro pisati na jedni in drugi strani, dražiti drug drugega z navidezno gospodarskimi odredbami, katere pa so imele značaj političnih represalij. Komaj da so se pomirili malo duhovi, prikazal se je razkralj Milan na obzoru ter se zapredel v Belemgradu kakor pajk, ki čaka svojega plena ter razteza daleč na okrog pogubnosne svoje mreže. Potovanje bivšega kneza bolgarskega, pri Bolgarih še vedno zaradi junaškega njegovega vedenja v dobrem spominu ostalega Battenberžana, brčkone tudi ni bilo slučajno, nego utegne imeti globoko segajoče namene. Stvari na Balkanu začele so se zopet nekako zamotavati, nabira se vedno več in več elektricitete, iz katere danes ali jutri utedne udariti strela.

V Bolgariji pa, v tem večno kipečem malem balkanskem vulkanu, kažejo nam dogodki zadnjih časov, da razmere nikakor neso tako urejene, kakor bi se rado dalo verjeti svetu. Le s skrajnim terorizmom, katerega se poslužujejo tam doli vladajoči mogotci, obdržuje se navidezno red v deželi. Ali nam zdi se premisleka vredna prikazen, da že drugičrat je odmeval strel pušk, iz katerih so smrtonosne kroglice zadevale v junaške prsi sinov Bolgarije, hrabrih vojakov, ki so tolikrat izpostavili v smrtno nevarnost življenje svoje za domovino. Kakor pri zaroti in usmrčenji zasluženih in odličnih mož v Ruščuku, izmej katerih imenujemo samo majorja Urosova in Vidimskega poveljnika Panova, tako je tudi sedaj pri tragičnem konci majorja Panice nehoté se nam urinila misel: Jeli so res odnosaji naravni in redni, kateri pripuščajo, da se pojavljajo jednake prikazni? Je-li z drakonično izvršitvijo smrtnih obsodb zagotovljen mir in mirno razvijanje Bolgarije? Ali nas ne uči zgodovina, da je despotska sila usurpatorjev imela le redkokrat srečen konec, da niti najboljzljivejmu narodu na dolgo časa ni mogla imponirati surova sila. Tem manj zdi se nam verjetno, da bode imela uspeh, kadar se niti ne družijo z osebnim pogumom, nego jo spremlja strahopetna bojazljivost.

Splošna sodba merodajnih časopisov je ta, da je knez bolgarski, ko je podpisal smrtno obsodbo Panice ter jo dal izvršiti, ne da bi imel poguma ostati v deželi, storil veliko politično napako ter dokazal nesposobnost, da se obdrži še nadalje na usurpiranem, od nobene vlasti naravnost priznanem prestolu. Kakor je presenetila — to konstatujejo soglasno vsi časopisi — izvršitev smrtnih obsodb vse kroge, tako je povsodi jako neprijetno dirnola strahopetnost kneževa celo v oficijalnih krogih. Da je bilo njega potovanje že prej nameravano, to so le prazni izgovori, tudi v tem slučaju ni bilo nikakejšnih razlogov, da se ne odloži, ker preblizu ležal je sum, da se knez boji posledic svojega koraka. Ne bomo se morda motili, ako rečemo, da s podpisom smrtnih obsodb majorja Panice podpisal je Koburžan tudi svojo obsodbo, da s strahopetnim svojim begom gotovo nikakor ni povečal ugleda svojega pri Bolgarih, katerim, kakor vsem izhodnim narodom, pred vsem drugim imponira fizičen pogum. Z ozirom na vse te navedene razmere postal je Balkan zopet velevažno polje, na katero bodo v bližnji bodočnosti obrnjeni z največja pozornostjo pogledi evropskih politikov in diplomatov.

Prekanjeni in strastni Stambulov, kateri vodi usodo Bolgarije in se ne boji nobenega sredstva, samo da se obdrži na površji, bode pa morda sam v kratkem imel priliko prepričati se, ali je res njegov način vladanja pravi, kajti vsa poročila ujemajo se v tem, da je v nevojaških krogih napravilo zadnje usmrčenje velik utis. Znana je sicer dobrodušnost naroda bolgarskega, in ravno na to lastnost menda največ greši sedanji mogotec, ali narod bolgarski utegne se vender predramiti ter priti do spoznanja, da razmere, kakor so sedanje, ko se vlada s surovo teroristično silo, ko se vsako

➤ Dalje v prilogi. ➤

nasprotno mišljenje uduši v krvi, ne morejo obstajati, ker so nenaravne, drugače bi se ne javljali proti njim za domovino toli zasluženi in pri narodu priljubljeni možje, kakor so bili od nas omejeni zarotniki, kateri so pali od krogel tovarišev svojih. Za diktatorja Stambulova pa utegne priti prej nego on misli maščevalni dan, kateri bode konec storil samovoljstvu njegovemu, ki je danes toliko, da bi nas niti ne presenetilo, ko bi mu na um prišlo, da vsled oblasti svoje dá — ako bi se mu baš zljubilo — ustreliti kneza Koburskega samega. Na vsak način, bode nam gledati paznim očesom, kaj nam na Balkanu prinese bližnja bodočnost.

Y.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. julija.

Volitev na Moravskem.

Nemci so na Moravskem v nekaterih okrajih v prvi vrsti s podmitovanjem spodrinili češke kandidate. Mnogo tisoč dali so v ta namen. V Prostějevem je bilo podmičenih kacic 150 volilcev. Temu so dali denarja, onemu so obljubili opeke iz mestne opekarne, drugemu zopet zagotovili kako službo. Agitovali so vsi mestni uradniki za Nemce. Posebno so pa židje pripomogli Nemcem do zmage. Kjer ni bilo dveh kandidatov, ni volil noben žid, kjer sta pa bila dva, ondu so pa židje se polhoštevilo udeležili volitve in oddali svoje glasove za Nemca. Politčna oblastva podpirala so povsod Nemce. V Gostopeškem okraju sta dva češka člana volilne komisije protestovala proti postopanju okrajnega glavarja in izstopila iz volilne komisije. Okrajni glavar je pa kar dva Nemca poklical v komisijo in volitev se je vršila dalje. 400 čeških volilcev je na to ugovarjaje ostavilo dvorano. V mnogih krajih so poklicali žandarje in vojak na volišče in jih postavili mej volilce, dasi ni bilo najmanjših neredov. S tem so hoteli ovirati češke agitacije. Uradniki so na Moravskem tako odkrito delali za nemške liberalce, da bi bolj odkrito si ne upali, ko bi bil Dunajski vladni na čelu vitez Chlumecy ali pa pl. Plener.

Ruski jezik v Lvovskem mestnem zboru.

Rusinski člani Lvovskega mestnega zbora mislijo predlagati, da bi se v mestnem zboru obravnavalo v obeh deželnih jezikih. Dosedaj se je v mestnem zboru govorilo samo v poljščini. Poljaki se bodo gotovo upirali rusinskemu predlogu, da se njema popolnem z ustavnimi določbami.

Vnanje države.

Bolgarska nota.

Turški ministerski svet je imel več posvetovanj o bolgarski noti. Nasvetovalo se je marsikaj, naposled so se pa ministri zjedini, da se naprosijo veleposlaniki v Carigradu da povprašajo svoje oblasti kacega mnenja so gledé priznanja bolgarskega kneza. Da ne bodo zastopniki velevlavstij svetovali Turčiji, da prizna kneza, je gotovo. Veleposlanika ruski in francoski bodeta odločno odsvetovala, drugi bodo pa morda dali bolj nejasne in zavite odgovore. Glede cerkvenega vprašanja v Makedoniji pa turški ministri še tudi neso ničesar odločili. V Carigradu se v tej zadevi ne bodo prehiteli, ker dobro vedo, da se zamerijo Grški in Srbiji, če ustrezajo bolgarskim željam. Tako bode bolgarska nota, kakor se kaže, ostala brez vsacega uspeha.

Proglazenje nezavisnosti bolgarske.

V Rim dobili so iz Sofije izvestja, da je v kratkem pričakovati, da se proglasi nezavisnost Bolgarske. Vlada se sicer upira, a je preslaba, da bi mogla dolgo se ustavljati močni stranki, ki hoče proglazenje nezavisnosti. — Stambulova čakajo torej v kratkem nove težave. S proglazenjem nezavisnosti zameril se bode vsem evropskim državam. To bode kaj nevaren akt, ki mu utegne izviti državno krmilo iz rok.

Volitve za bolgarsko sebranje

bodo v začetku septembra. Vladna stranka bode v svoj program vsprejela načela, katera je vlada razvila v noti, odposlani Turčiji. Stambulov si najbrž drugače ne upa dobiti večine, nego da bode volilcem obetal proglazenje nezavisnosti in pa, da se bode Bolgarija potegovala za Makedonce. Se li bode Rusiji prijazna stranka udeležila volitve, se še ne ve; pač pa se bodo Battenberžanovi pristaši se udeležili volilne borbe.

Proti tripelalijanci

hoče Mazzinijeva stranka v Italiji začeti velike agitacije po vsej deželi. Vladi te agitacije pač ne bodo prav po godu, ker se že sedaj mnogo naroda ne strinja z njeno vnanjo politiko.

Ministerska kriza na Španjskem.

Španjsko ministerstvo dalo je svojo ostavko. Povod ministerski krizi je baje to, da so se pri Madridski mestni upravi zasledila velika poverjenja in so vodje opozicije vlado pri regentinji očrnil, da je nekoliko sokriva teh nerednostij, ker je iz političnih ozirov preslabo nadzorovala mestno upravo. Odstopivši ministerski predsednik je jeden

najduhovitejših državnikov na Španjskem. Skušil je mnogo v življenju. Sprva je bil inženier pri severni železnici, potem je moral pobegniti iz domovine, pomiloščen se je povrnil nazaj in prevzel profesuro na inženerski šoli v Madridu, voljen je bil kot naprednjak v zbornico, uređoval je list „Iberia“. Bil zaporedoma predsednik zbornice, minister notranjih, minister vnanjih zadev, zadnjih 20 let je pa bil menjaje vodja opoziciji in načelnik vladi. Ministerski predsednik bil je petkrat. Sedaj pa pride na krmilo najbrž Canovas, ki je že tudi bil štirikrat ministerski predsednik.

Nemčija in Anglija.

Z afriško poravnavo je Anglija v Afriki neizmerno več pridobila, nego je odstopila Nemčiji v Afriki. Otok Helgoland je za Angleže bil kaj male vrednosti, v Afriki so se pa sedaj odprle širne pokrajine angleški trgovini. Zaradi tega se pa mnogi povprašujejo, kaj je bil povod, da so Nemci toliko odstopili Angležem v Afriki. Angleški list „Daily Chronicle“ hoče vedeti, da sta se Nemčija in Anglija tajno dogovorili, da bode angleško brodovje pomagalo Nemcem, ko bi prišlo do vojne s Francijo. To bi bilo pač velike vrednosti za Nemce. Ne ve se pa, bode li kaka druga angleška vlada hotela priznati tak tajen dogovor. Salisbury-ju se je stališče že jako omajalo in v kra kem utegne priti na krmilo Gladstone, ki pa najbrž ne bode voljan za Nemce hoditi po kostanj v ogenj. Jako tehtno besedo bode o tej zadevi imel še govoriti angleški parlament. Zaradi tega se pač ne ve, kolike vrednosti bode za Nemce obljubljena angleška pomoč.

Dopisi.

Iz Mengša 1. julija. [Izv. dop.] Da se je

praznik sv. Alojzija tudi letos, kolikor mogoče slovesno praznoval, napravilo je tukajšnje učitelstvo s šolsko mladino izlet v bližnjo prijazno cerkvico Grobeljsko, posvečeno sv. Mohorju in Fortunatu. Ondu bila je sv. maša, katero je bral g. katehet Leopold Zaletel. Sv. maše udeležila se je tudi Trzinska šolska mladež s svojo zastavo in svojim gospodom šolskim voditeljem. Pri maši peli so otroci s spremljevanjem orgel. Te orgle kupil je in dal postaviti pred mesecem dnij za Grobeljsko cerkev velezaslužni in skrbni cerkveni ključar gosp. Peter Majdič, posestnik umetnih mlinov.

Na prijazno povabilo g. Majdiča in njegove gospe soproge podali so se po sv. maši šolski otroci pod zastavo v spremstvu učiteljev in gospoda kateheta, mej prijaznim pritrkavanjem Grobeljskih zvonov v Zg. Jarše. Tja dospevši pripravljeno bilo je v lepem vrtu že sedežev za vse šolske otroke. Nad 250 glav broječa šolska mladina posedla je odmenjene prostore, potem pa je gospa Majdičeva pogostila vse otroke s kruhom, povitico, mesom in vinom. Srčna radost brala se je vsakemu na obrazu in le prehitro minule so vesele ure, ki smo jih ondu preživeli, kajti poludne se je bližalo in treba je bilo odriniti proti domu.

Izpevši še nekaj domoljubnih pesmic in zahvalivši se za prijazno gostoljubnost, odpravili smo se na pot proti Mengšu, znotraj vsi dobro podprti in okrepani, zunaj pa okrašeni z lepodišnimi vrticami, katerih se je bilo razdelilo na stotine.

Fred šolsko hišo razšli smo se veseli vsak na svoj dom z gorečo željo, da bi dobri Bog blagima šolskima dobrotnikoma povrnil to dobroto in prijaznost stoterokrat, in v prijetni zavesti, da ostane ta veseli dan šolski mladini v hvaležnem spominu še v poznih letih.

Domače stvari.

— (O volitvah na Štajerskem) došlo nam je mnogo podrobnostij. Mej drugim dobili smo par rekriminacij gledé volitve v Žalci, a zdi se nam najumestneje, da jih ne priobčimo, ker bi provzročevale kolikor toliko razburjenosti. Sedanji nedostatki ali morda hibe naj bodo za pouk za bodočnost. — Iz Celja se nam piše: Ko je mestni kapelan g. Rančigaj volil, so se nemčurski volilci nesramno obnašali. Gospod opat ni volil. Zakaj, nam ni znano. — Jedini nemčurski glas za Neckermanna oddal je v Žalci inženier Viljem Butta, kateri že skoro jedno leto nema nič opraviti, ker se Savinja več ne regulira. Dasitorej nema posla, vleče vender Butta še zmirom precej visoko „stavbinsko priklado“, nekda 80 gold. na mesec, poleg tega pa še stalno plačo, torej precej nad dve tisoč. Volil je menda deželnemu odboru na ljubo, da mu še nadalje pusti to sinekuro. Gosp. Simon Kukec, pivovarnar v Žalci, v čegar gostilni bajè ni slovenskega časopisa, nekda ni glasoval, akoravno je sedel v volilni komisiji.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) so poslale velik zaboj slovenskih knjig raznovrstne vsebine blagorodne gospé: Tereza Svetec, Egida Orožen, Milivoja Vončina in Nežika Lenček, gospica Z. Podkrajšekova ter služkinji Ana Okrogar in Ana Mersel. — S srčno hvaležnostjo do domoljubnih pošiljateljic beležimo ta dobroti čin zatrujoč, da bo vse poslano porabila družba sv. Cirila in Metoda po plemenitih namenih teh svojih častitih podpornic.

— (Pomorsko potovanje cesarice.) O nameravanem potovanju naše cesarice se čuje, da pojde na daljno potovanje 20. avgusta, ter bode obiskala obali holandske, francoske, španjske, afriške itd. potem pa na otok Krf, kjer ima svojo krasno vilo. Pomorsko potovanje trajalo bode štiri mesece in se je najela velika jaderna ladija angleška, ki je za silo preskrbljena tudi z malim parnim strojem. Cesarica ogledala si bode razna primorska mesta, a stanovanjšče pa imela na ladiji ter jo bode spremljevalo le malo služniško osebje.

— (Baklado s serenado) na čast novozvoljenemu častnemu meščanu gosp. Ivana Hribarju priredi telovadno društvo „Sokol“ v četrtek dne 10. julija zvečer ob 9. uri. Pri serenadi poje čitalniški pevski zbor. Po serenadi bode slavnostni „Sokolski večer“ s spremljevanjem vojaške godbe na čitalniškem vrtu.

— (Naš rojak gosp. Trtnik) prišel je iz Prage za nekoliko dnij v Ljubljano na počitnice. Gosp. Trtnik se je vrlo dobro izvežbal za opernega pevca in je že na tri leta sklenil pogodbo. Septembra ali oktobra bode prvič nastopil na odru. Ker je gosp. Trtnik junašk tenor in ima krasen glas, ima izvestno lepo karijero pred seboj.

— (Spodnja Šiška) praznovala je včeraj „sv. Cirila in Metoda“ predvečer s streljanjem s topiči.

— (Kresovi k časti sv. Cirila in Metoda) goreli so sinoči na hribih sv. Lamberta. V nedeljo pa bode lepa cerkvena slavnost, katere se namerava udeležiti tudi več Ljubljančanov.

— (Fotografija otvorjenja Ljubljanskega vodovoda) razstavljena je v prodajalnici gosp. C. Till-a ter se dobiva ondi po 50 kr;

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 2. julija svojo XXXV. sejo. Navzočni: Prvomestnik: Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejec, Anton Žlogar (zapisnikar). Od nadzorništva: Oroslov Dolenc. Od razsodništva: Ljudevit Ravnikar. — Blagajnik omenja prispevek od zadnje vodstvene seje, kakor se tudi objavljajo v naših dnevnikih. Lepo število slavnih podružničnih načelnikov je že doposlalo celoletne ali polletne doneske, od drugih je zdaj pred veliko skupščino istega pričakovati. Istotako je poravnal tekoče troške. — Tajnik poroča o raznih ulogah in njih rešitvah. — Denarničar in tajnik naznanjata, kaj se je dozdej storilo glede za puščine pokojnega dr. L. Čučka. Pravne in gospodarske zadeve je vodstvo izročilo skušenim možem. Vse odredbe v tej zadevi se odobré. — Zaradi kraja in časa velike skupščine je vodstvo ukrenilo potrebno ter svojedobno razglasi. — Glede Tržaških šolskih zavodov naroči vodstvo ondotnim načelnikstvom, kar je potrebno. — Pomožnim učiteljem za 3. učiteljsko mesto na svoji slovenski osnovni šoli v Trstu je vodstvo imenovalo pomožnega učitelja v Loki Frančiška Jakliča. Povodom bližajoče se Ravnikarjeve slavnosti na Vačah omislilo je vodstvo slavnostni spis, ki izide te dni kot V. zvezek „Knjižice družbe sv. Cirila in Metoda“. Posrečilo se je tudi po msgr. Legatu v Trstu dobiti sliko slavnega vladike in pisatelja Ravnikar-ja, ki bo lepšala spis. Rodoljube opozarjamo, da ta zvezek pridno naročajo in razširjajo mej narod. — Slavna podružnična načelnikstva bodo vodstvu jako ustregla, ako svoje letne izkaze čim prej dopošljejo, da se veliki skupščini podá pristna podoba „Družbe sv. Cirila in Metoda.“

— („Krajcarska družba“,) ki se pri skromnih dohodkih vender vstrajno trudi in prizadeva za bodoči „Narodni dom“, presenetiti hoče, kakor čujemo, slovensko občinstvo z neko novo uvedbo. Po vzgledu češke „matice šolske“ omislila si je krajcarske družba elegantnih vizitnic, pisemskega papirja in zavitkov, da bi jih razprodajala s primernim dobičkom za „Narodni dom“, trdno se nadeja, da bodo Slovenci z veseljem posegli po njih in tako posredno podpirali prepotrebno to pod-

jetje. Namesto običajnih monogramov in napisov (kakor so na primer: Gruss aus L.) najdeš na tem pisemskem papirju, na zavitkih in vizitnicah v lepo olavoričenih okvirih podobe odličnih slovenskih buditeljev in voditeljev: Vodnika, Prešerna, Slomška in Bleiweisa. Narise sta umetniški izvršila gg. inženir Duffé in ravnatelj Šubic, in po teh fotografskim potom na zelenikovino prenesenih narisih izgotovljeni so lesorezi v zelenikovini, s katerimi lesorezi so potem odtiskane na papir te lične drobnoslikarije. Prepričani smo, da bode naše občinstvo, ko bode videlo te lične in pomembno sestavljene podobice, hitro poseglo po njih. Natančnejega danes še ne vemo poročati.

— (Ob učiteljski konferenciji) došlo nam je nastopno poročilo: V četrtek dopoldne vršila se je v mestni dvorani uradna konferencija učiteljstva vseh tukajšnjih javnih in zasobnih ljudskih šol pod predsedstvom c. kr. mestnega šolskega nadzornika g. prof. Fr. Levca. Izvolivši si svojim namestnikom g. ravnatelja B. Hrovatha govoril je g. nadzornik nad jedno uro ob vspehih po njem nadzorovanih šol. Njegove opazke pokazale so nam večjega šolnika in izbornega pedagoga. Iz njegovih besed je bilo razvidno, da je zadovoljen z vspehi in da je vesel vidnega napredka šolstva stolnega mesta Ljubljane. Ko se je zahvalil mestnemu učiteljstvu za trud pri težavnem a vspešnem delovanju, se je določila in razdelila učna tvarina iz realij za posamične razrede in oddelke raznih kategorij tukajšnjih občnih ljudskih šol z ozirom na uvedene učne knjige in na učni črtež. Poročevalci g. Bahovec, gđc. Wessner, Konšek, Bauer, g. Valenta so svojo nalogo izborna rešili, kar nam potrjuje to, da so bili vsi referati brez debate vsprejeti. Po izboru učnih knjig in beril za šolsko leto 1890./91. poročal je načelnik knjižničnega odbora g. Kokalj o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. Po njegovem poročilu se je število knjig z darovi gg. Močnika, Stegnarja in slavnega društva „Slovenske Matice“ izdatno pomnožilo. Predloga, da si omisli knjižnica Aškerčeva poezije in da knjižnica pristopi kot ud muzejskemu društvu sta bila vsprejeta. — Kljub znatnim stroškom nam kaže račun 14 gld. 6 kr. prebitka. Ko se je izvolil knjižnični odbor za leto 1890./91. (gg. Belè, Kokalj, Žumer), določil se je odsek, ki bo imel določiti jednotno obliko pisanim črkam na tukajšnjih ljudskih šolah. V ta odsek so bili per acclamationem voljeni gđc. Bauer, gg. Belè, Benda, Razinger, Valenta, gđc. Wessner. Potem je utemeljeval g. Žumer svoj samostalni predlog, da naj se za mestno učiteljstvo ustanovi stalno mesto pomožnega učitelja, kar je zbor uvažuje potrebo tacega predloga, jednoglasno vsprejel. Stalni odbor učiteljske konferencije za leto 1890./91. sestoji po predčerašnji izvolitvi iz gg. Praprotnik, Tomšič, Valenta, Žumer. Po tej točki se zahvali g. predsednik gg. referentom za njihov trud, vsem drugim zborovalcem pa za zanimanje in vstrajnost pri zborovanju ter zaključil zborovanje z navdušenim „Slava“ na stvaritelja šolskih postav presvetl. cesarja Franca Jožefa I., kateremu vskliku se je zbor iskreno pridružil. — Vse zborovanje vršilo se je dokaj gladko, kar je pripisovati taktnemu in finemu postopanju c. kr. mestnega šolskega nadzornika. Odkar predseduje g. prof. Levca tem učiteljskim konferencijam ponehala so prejšnja nasprotstva mej posamičnimi udi. Vse deluje bolj složno v prid šolstva naše stolice. — Po končani konferenciji smo brzojavnim potom pozdravili istočasno zborujoče tovariše v Logatci, na kar so se ti istim pótém odzvali. Popoldne se je odpeljalo nad 30 učiteljskih močij z g. nadzornikom vred v prijazne Medvode, kjer je v prijateljskem obče-
— (Delavska slavnost) bode 13. julija na Koslerjevem vrtu. Sodelovala bode vojaška godba domačega polka. Na programu so godba, petje, kegljanje za dobitke in streljanje za dobitke. Kegljanje se začne dne 6. julija ob 8. uri zjutraj in traje ob nedeljah do 10. ure zvečer, ob delavnikih se začne ob 4. uri popoldne in traje do 9. ure zvečer. Streljanje za dobitke se začne v nedeljo 13. julija ob 8. uri dopoldne. Ustopnina: Poprej kupljene ustopnice veljajo 15 kr., pri blagajnici

20 kr. Začetek delavske slavnosti ob 4. uri popoldne.

— (Okrajna bolniška blagajnica Ljubljanska.) V dobi 11 mesecev obolelo je 737 blagajničnih udov, izmed teh 650 moških in 87 ženskih. Umrlo je 23 udov, mej temi 3 ženske. Izplačalo se je bolniščine 5556 gold. 89 kr., bolniških oskrbovalnih stroškov 943 gold. 18 kr., voznine 73 gold. 94 kr., pogrebščine 310 gold., zdravniških stroškov 2019 gold. 34 kr., za zdravila 1251 gold. 38 kr., za kopelji 89 gold. 75 kr., za terapevtske pripomočke 27 gold. 78 kr., in za obeznine 44 gold. 9 kr., torej skupno 10.316 gold. 35 kr.

— (Vodovod na Reki.) Tudi na Reki začeli so po vzgledu vseh mest, katerim je mar za napredek, pečati se z vprašanjem, kako napeljati dobro pitno vodo v hiše. Reka je poznata kot mesto, ki ima dokro svežo vodo v „fontanah“, ali na vsak način bode za prebivalstvo ugodnejše če se je bode moglo posluževati z ono udobnostjo, kakoršna se ima ravno pri vodovodih. Kakor peroča „Obzor“ bode se baje to vprašanje rešilo še pred koncem tekočega leta.

— (Učiteljstvo „litijskega šolskega okraja“) se prav uljudno vabi k pogovoru za ustanovitev „okrajnega učiteljskega društva“ na prihodnji četrtek t. j. 10. t. m. dopoldne ob 10. uri v litijskem šolskem poslopju. Pregledala in popravila se bodo že sestavljena pravila in na to predložila okrajni konferenciji v pregled. Pri tej priliki določijo se tudi pesni, ki se bodo pele na dan konferencije pri skupnem obedu. V ta namen naj se poleg drugih tega sestanka gotovo udeleže vsi gg. učitelji — pevci.

— (Delavski shod v Ške dnji) pri Trstu bode jutri v nedeljo popoldne. Prirede ga slovenski delavci. Obravnavalo se bode slovenski in tudi vsa oznanila so slovenska. Razpravljalo se bode o normalnem dnevu in enakosti političnih pravic.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 4. julija. Grof Hartenau (Batenberžan) poslal je majorja Panice vdovi tolažilno pismo, v katerem jej obeta, da bode Panice poslednjo voljo glede njegovega najmlajšega otroka izpolnil.

London 4. julija. Gorenja zbornica vsprejela v prvem branji zakonski načrt glede odstopa otoka Helgolandskega.

Gradec 5. julija. Okolu tristo slovenskih dijakov se je zbralo, da praznujejo imendan sv. Cirila in Metoda.

Dunaj 5. julija. Cesar imenoval spirituvala v knezoškofjskem semenišči v Ljubljani, Ivana Flisa, kanonikom stolnega kapiteljna Ljubljanskega.

Krakovo 5. julija. Pri Mickiewiczevi slavnosti bila so zastopana vsa mesta brez izjeme, kakor tudi vsa društva po odposlancih. Iz govora pesnikovega sina poudarjati je besede, s katerimi se je v imenu obitelji in naroda zahvalil cesarju na dobronem dovoljenju za pogreb. Število došlih tujcev cenil se na 30.000. Vencev 444 svežih, 23 srebrnih, trije pozlačeni.

Beligrad 5. julija. Porta izrekla srbski vladi svoje obžalovanje na umoru konzula. Srbija pa zahteva defilovanje turškega vojaštva pred srbsko zastavo v Prištini in primerno odškodnino za vdovo umorjenega konzula.

Valencija 5. julija. Na deželi včeraj 24 slučajev kolere, v mestu nobenega.

Tokio 5. julija. Kolera v Nagasaki oficijalno konstatovana.

Razne vesti.

* (Tudi na Francoskem ni kolere.) Lažnjive vesti, da je kolera se že prikazala tudi v Marseillu in v Lyonu preklicuje „Agence Havas“ ter imenuje dotične vesti popolnoma izmišljene.

* (Stanley jeva knjiga) o potovanjih afriških prišla je na svetlo pod imenom „V najtemnejši Afriki“, a ne obseza nič posebno novega, kar bi že ne bil manj ali več obširno omenjal slavni potovalec pri raznih svojih čitanjih in govorih.

* (Sneg v juliju.) V kantonu St. Gallen v Švici padel je te dni sneg. V Davosu in družih visoko ležečih dolinah zapadel je debel sneg, ter naredil mnogo škode po poljih in drevesih.

* (Strašna vročina) bila je zadnje dni preteklega meseca v severni Ameriki. V Novem Yorku imeli so po Fahrenheitu 92 stopinj, v Chicagu 102. Vsled solnčarice poginilo je več ljudi, mnogo pa zbolelo.

* (Devet ribiških ladij potopilo) se je zadnje dni junija na Orkneyski obali, in je našlo smrt v valovih 60 ribičev.

* (Velikanski požar) uničil je 1600 hiš v Fort de France na otoku Martinique. Vsi poskusi udušiti požar bili so brezuspešni zaradi hudega vetra. Pogorelo je popolnoma devet ulic, v katerih se je nahajala bolnica, poštna in brzojavno poslopje, stolna cerkev, carinski urad in knjižnica.

* (Ljubzenska tragedija.) Pred kakimi dnevi pripeljal se je v Pardubice korporal Josip Celer, ki je bil nazadnje v Jožefovski garniziji in se ustavil v tamošnji gostilnici. Isti večer stopila je v isti gostilnici v službo neka Barbara Mühlstein iz Jelenka pri Prahatci. Korporal je mnogo občeval z novo natakario, ki je kaj pogostoma zahajala v njegovo sobo. Krčmarju se je že čudno zdelo vedenje njegovo, zlasti ker je sprva rekel, da ostane le dva dnij, pa je potem ostal cel teden. Ko nekega dne ni bilo natakariče pričakati, a je korporalova soba bila zaprta, ukazal je krčmar odpreti sobo. Našli so oba v nezvesti. Kakor je zdravnik konstatoval, otrova sta se z morfijem. V sobi našli so tudi jedno pismo neke gospe v Pragi in listek na katerem je bilo zapisano: „Pokopljite naju v skupnem grobu. Telegrafujte starišem mojim z naslovom: „Celer v Kastalovci pri Kostelci. Iz ljubezni do nje izbral sem si smrt“. Korporal je kmalu umrl, natakariča bode pa morda kmalu ozdravela, ker ni zaužila toliko morfija.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

4. julija.

Pri **Slonu**: Schmidt iz Solnograda. — Vidmar z Reke. — Selem, Zampara iz Trsta. — Schmieger iz Praga. — Ebner z Dunaja. — Günöry iz Budimpešte. — Schot, Bost iz Braševa. — Vetsburg iz Norimberke.

Pri **Maličci**: Senčur iz Idrice. — Oerdödy, Jeny iz Gorice. — Stadelman iz Badna. — Stegman iz Budejvice. — Swatosch iz Trsta. — Popper iz Brna. — Jordan iz Kočevja. — Pl. Madvitz iz Rusije. — Perišč z rodbino iz Bistrice. — Horowitz, Engl z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Püchler iz Postojne. — Biedermann iz St. Andreja. — Tušar iz Čerknega. — Rus iz Trsta. — Edlmann z Bavarskega. — Alešovec iz Opatije.

Pri **južnem kolodvoru**: Komič s soprogo iz Trsta. — Stoyoda z Ogerskega. — Kalar iz Škofjeloke.

Umrli so v Ljubljani:

4. julija: Matevž Peterlin, posestnik, 67 let, Kravja dolina št. 11, za oslabljenjem. — Simon Treo, polirjev sn, 6 mesecev, sv. Petra cesta št. 25, za krčem.

5. julija: Jovana Rozman, delavka, 16 let, Tržaška cesta št. 28, za vnetjem možganov.

V deželni bolnici:

2. julija: Urša Rugel, žena snažitelja strojev, 76 let, za oslabljenjem.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. julija	7. zjutraj	735.5 mm.	20.6° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	735.2 mm.	26.4° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	734.7 mm.	18.6° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 21.9°, za 3.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 4. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.40	gld. 88.55
Srebrna renta	89.05	89.15
Zlata renta	109.35	109.40
5% marcna renta	101.35	101.25
Akcije narodne banke	977.—	981.—
Kreditne akcije	303.50	303.75
London	116.80	116.90
Srebro	—	—
Napol.	9.28	9.28
C. kr. cekini	5.55	5.56
Nemške marke	57.32 1/2	57.35

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GLESSHÜBLER

načistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolj okrepljujude pice,
i kas izkušan liek proti trajnom kašlju plućevine i
želudca bolesti grkljana i proti mčurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

Pri Švicariji jutri v nedeljo 6. julija t. l. VELIKI VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 4. uri popoldne.
Ustopnina 10 kr. Otroci prosti.

Z velespoštovanjem

Hans Eder.

(527)

Učenca

je čvrst in zdrav ter ima veselje do dela, vsprejemem
akoj.

Leopold Blumauer,

(499—2)

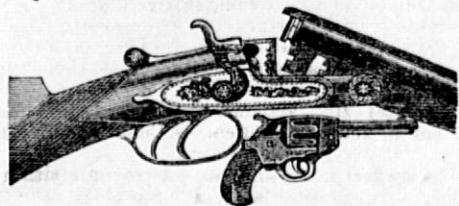
jermerar in sedlar v Ljubljani.

JANEZ OGRIS

puškar

(341—20)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča vsakovrstne dobre puške iz svoje delav-
nice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške
na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popra-
vila po najnižjih cenah.

Genike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

Srebrna kolajna na svetovni razstavi v Parizu 1889.

Dobiva se v vseh trafikah in prodajalnicah galanterij.
(15) Glavna zaloga: OTTO KANITZ & CO., Dunaj. (134)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov
je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, že-
lodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri
kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke,
poleg tega pa tudi (481—4)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in že-
lodec otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u;
prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer;
v Kranju: F. Dollenz; v Logatci: J. Tolazzi.

Gostilna št. 6

na Dunajski cesti

odda se od sv. Mihaela naprej.

Natančneje se izve pri lastniku gostilne. (524—2)

Pozornosti vreden stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traja, morejo dobiti
spretni in zanesljivi osebe (dosluženi žandarmi imajo
prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom.
— Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste
restante.“ (312—12)

Citaj in čudi se!

Ker opustim podružnico
svojo, dam za
samo 2 gld. 30 kr.

29

lepih stvari:
elegančno bronasto uro z
dolgo pozlačeno verižico, gre
točno na minute, prekrasen
smočnič, elegantno kravato
za gospode, prekrasno iglo
za kravate s ponarejenimi
biseri, prstan iz umetnega
zlata s ponarejenimi biseri,

10 finih angleških pisarnih
papirjev, 10 finih angleških
pisarnih kuvert, kaseta in
jeden porabni predmet kot
darilo. (448—3)

Da ne bode kdo dvomil,
izjavim še jedenkrat, da ura
sama štirikrat toliko velja
in da vse nazaj vzamem, če
to ni resnica. — Ker je za-
loga sicer velika, povpraše-
vanje pa še večje, naj vsak
hiti z naročilom pri meni.

Dobi se pri
Dunajskem centralnem
ekspeditu blaga
S. BLODEK, Dunaj,
II., Nestroygasse 2 S.
Pošilja se proti povzetju ali
predpošiljati zneska.

Mnogostransko skušeno sredstvo.

Brez zdravil.

Vsem bolnim na živcih
se najtopleje priporoča 21. izdaja
izšle brošure Romana Weissmann-a
Ueber Nervenkrankheiten und Schlag-
fluss, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastoj v (525-1)
lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Spričevala znanih zdravnikov.

Neskolikito.

(923-8)
Kdor
dvomi
katero izmed mnogih napoveda-
nih zdravil za bolezen njegovo naj-
bolje ugađa, piše naj takoj dopisnico
na Richterjevo zalogo v Lipsiji in zahteva
ilustrovanjo knjigo „Krankenfreund“. Pri-
tiskane zahvale dokazujejo, da jih je na
tisoče ne le izognilo se nepotrebnih de-
narnih izdaj, temveč našlo zaže-
leno zdravje, ko so se rav-
nali po dobrih svetih
te male knjige.
Pošlje se
zastonj.

Koncipijenta

(518—2)

dobro izurjenega pisarja

vsprejme odvetnik.

Ponudbe pod „A.“ upravništvu „Slov. Naroda“.

Jedina gostilna

tik romarske cerkve pri Dev. Mariji v Pušavi, p. d.
Tacerjeva, četrt ure od železniške postaje sv. Lorenca na
kor. žel., kjer se stoji na leto 35—40 polovnjakov vina in
150—200 sodčkov piva, je tobakoprodaja, posebno dobro
gre kramarija, tudi je mesnica z ledenico, da se v najem
ali pa tudi prodaja. — Slovenci imajo prednost. — Več
pove Gasp. Lamprecht, posestnik v Kumenu,
pošta sv. Lorenc na kor. žel. (551—1)

Zobozdravnik

doktor vsega zdravilstva, specialist
za ustne in zobne bolezni

stanuje sedaj

(508—3)

Pred škofijo h. št. 20, I. nadstropje,
nasproti poštni podružnici št. 1.

Zobne operacije z narkozo ali brez nje, ali
s cecain-izvlečkom in brez bolečin. Vsakovrstne
trajne plombe. — Garantovane, jako trpežne in
dolgotrajne plombe v kavčuku, cementu ali
srebru za zob 1 gld.; ravno tako po ceni vsako-
vrstne zobne operacije.

J. ANDEL-a
novouznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mrav-
ljince, prešičke, pišne čvrlice, sploh vse žu-
želke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-a,

„pri črnem psu“

13, Húsová (Dominikánská) ulice 13,
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sliščarju, trgovcu na
Dunajski cesti št. 9.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (612—12)

Vlak na Sv. Višarje odide iz Ljubljane juž. kolodvora do Trbiža v saboto dne 19. julija 1890.

Odhod iz	Ljubljane	ob 11. uri 40 min. dopol.,	cena tja in nazaj za III. razred	gld. 1-50
"	Višmarjev	11. 55	" " " " " " " "	" 1-30
"	Medvod	12. 7	" " " " " " " "	" 1-10
"	Skofjelo	12. 21	" " " " " " " "	" 1-90
"	Kranja	12. 38	" " " " " " " "	
"	Podnarta	12. 58	" " " " " " " "	
"	Otoč	1. 04	" " " " " " " "	
"	Radovljice	1. 18	" " " " " " " "	
"	Leso	1. 28	" " " " " " " "	

Vstop je samo na teh postajah dovoljen. — Za drugi razred stane še enkrat višje.

Dohod v Trbiž ob 3. uri 16 min. popol. Po dohodu v Trbiž takoj odkorakanje
na goro, kjer bode slovesni sprejem, potem litanije. Zvečer, isto tako v nedeljo zjutraj
cerkvena opravila, ob 9. uri popoldne velika sv. maša s pridigo, ob 1. uri popoldan pete
litanije, nato slovesni sprejem s petjem in nagovorom ob odhodu. Povratek iz Trbiža
je v nedeljo 20. julija ob 6. uri 3 min. popol., dohod v Ljubljano taisti dan ob 9. uri
45 min. zvečer. Vožnje karte naj si čast. udeleženci, pred ko je mogoče preskrbe, one se
dobivajo zadnji čas do petka zvečer dne 18. julija t. l. po zgoraj navedenih
cenah v pisarni odbora pri g. Jos. Pavlinu, Marijin trg. št. 1, kjer se tudi vse drugo
potrebno poizve. Opozorja se strogo na kupovanje vožnjih kart, da se one preskrbe, pred
ko je mogoče, da se morejo potrebne priprave pravočasno izvršiti, ker na dan odhoda
se sprejem novodohajajočim zagotavljati ne more. Ker je vožnja cena jako znižana in to
potovanje še vedno jako slovesno bilo, pričakuje se tudi letos prav mnogobrojno udele-
ževanje, v katero uljudno vabi

Vožnji listki se dobivajo za Ljubljano tudi v sledečih trafikah: pri gospej Fani v Špitalskih ulicah,
pri Podrekarju na sv. Jakoba trgu, v Kolizeju, pri g. Strnadu na dolenski mitnici in na štefanskej mitnici.

Najcenejša, najboljša, preskušena, rujava prevlaka za les z Barthel-ovim originalnim karbolinejem

trajno varuje

(437—7)

prevlečene ograje, svisti, magacine, vozove, gospodarsko pripravo, tla itd. pred
gnjilobo, gobo, zatrknenjem in mrčesi.

V hlevih upliva razkužuje. — 1 kilo zadošča za 6 kvadratnih metrov. —
Prospekt zastoj. — Kakovost zjamčena.

5 kilo a gld. 1.50, 100 kilo gld. 16. — z Dunaja. — Prekuceem rabat.

Karbolna kislina, karbolno apno, mast za vozove najceneje.

MIHA BARTHEL & COMP., kemične tovarne

Regensburg-Dunaj, X. okraj, Keplergasse št. 20. (Ustanovljeno 1781.)

Zaloga v Ljubljani pri bratih EBERL.

Povabilo

občnemu zboru družbenikov

I. ljubljanskega bolnišno-podpornega in oskrbovalnega društva

kateri bode

v nedeljo dne 6. julija 1890 ob 11. uri popoldne

v mestni dvorani.

(528)

DNEVNI RED: 1. Predavanje letnega sporočila in sklep računa za l. 1889.
2. Nasveti udov. 3. Volitev pregledovalcev računa. 4. Volitev rav-
nateljstva.

Voditeljstvo.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

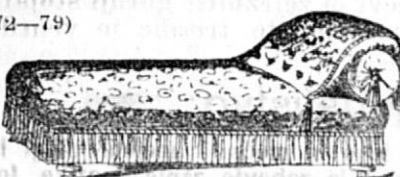
Tapecirar
in dekorater.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Tapecirar
in dekorater.

(72—79)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

Razpis.

Na Kranjskem popolniti je sledeča mesta

okrožnih zdravnikov

in sicer:

a) z letno plačo 800 goldinarjev:

1.) Bohinjska Bistrica, 2.) Kočevska Reka, 3.) Lož, 4.) Šmarje, 5.) Železniki;

b) z letno plačo 700 goldinarjev:

1.) Senožeče, 2.) Trebnje.

Stalno nameščeni okrožni zdravniki imajo razen plače tudi pravico do dveh v plačo uštevnih starostnih doklad po 50 goldinarjev, vselej po dopolnjeni petletni službeni dobi, kakor tudi do pokojninskih in preskrbinskih užitkov záse in za zaostale svojce.

Prosilci za jedno teh mest uložiti morajo svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem

do 30. dne julija 1890. l.

ter v njih dokazati svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse po deželah, zastopanih v državnem zboru, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega ali mesto tega kakega drugega slovanskega in nemškega jezika.

V službe okrožnih zdravnikov nastavljajo se tudi na Kranjskem poslujoči ranocelniki z najnižjo plačo 400 goldinarjev, toda le začasno in brez pravice do pokojnine.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 1. julija 1890.

Izvrstno pivo

prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi

zruženi pivovarini

(103-20)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 **M. ZOPPITSCH** Kolodvorske ulice 24

Za čas stavbe

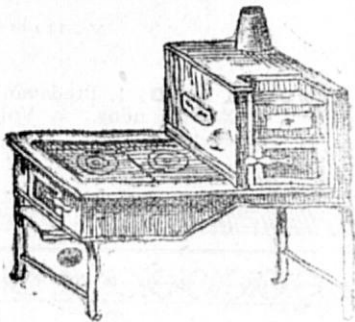
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9-31)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengsfelder Gyps) za gnojenje polja.

Deželna lekarna

v Ljubljani

Mestni trg

št. 11

L. Grečel-na

lekarka

prva in najstarejša
alopatična
in
homeopatična lekarna
na Kranjskem,
zaloga
vseh do sedaj preverjenih tu-
in inozemskih medicinsko-
farmacevtskih
preparatov
in specialitet

pri Mariji Pomagaj

priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Kapljice za odpravo krča, neprekosljive glede zdravilne moči, nekaj kapljic na sladkor ali v kamilčnem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 35 kr., dvanajstorič le 2 gld.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, las naredi goste, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj proti vsakovrstnim boleznim želodca, celo pri najtrdovratnejših boleznih, zlasti proti pomanjkanju slasti do jedij, tiščanju v želodci, krču v želodci, motenju prebavljenja, koliki, zagnetenju vranice in jeter, žolčici in zlatej žili, sploh proti vsem boleznim, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljenja. — Cena steklenici 30 kr., dvanajstorič 3 gld.

Ustna voda dr. Duflos-a, iz ameriških rastlin pripravljena, jako aromatična, ohrani zobe in dlesno čisto, zdravo in varuje pred vsakim zoboboljem, oziroma je ozdravi, zato je prvo in najizvrstnejše sredstvo za zobe in dlesno. — Cena večjemu flakonu 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju priznan in zelo priljubljen. — Cena škatlici z navodom za rabo 35 kr. in 50 kr.

Cvet za luskin je najracionalnejše sredstvo za popolno odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plesam. — Cena steklenici z navodilom rabe 80 kr.

Univerzalni zdravski obliž ima vse kreposti, katere imajo obliži najboljši in najbolj iskane sestave. Racionalno in mnogokrat preskušeno sredstvo za popolno ozdravljenje vseh vnetij, ran in oteklin. — Cena škatlici z navodom za rabo 30 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelanastih škatlicah. Preskušena pasta za polituro in ohranitev zob. — Škatlja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hager-ju ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr., dvanajstorič 90 kr. **Zobni prašek**, bel, po dr. Heider-ju, je jako priljubljen in mnogo zahtevan. — Škatljica 30 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbijo v posebni dobroti in čistosti v najtočnejšem potencevanju.

Vsa zdravila kakor tudi zmetja, stanjšanja in potencevanja so vedno sveža in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296-10)

Ad št. 100.

(498-2)

Aviso.

Pismena obravnava za zagotovljenje zakupne oddaje za seno, slamo za steljo in postelje, trda in mehka drva, potem premog

za nastopne postaje za čas od 1. septembra 1890 do 31. avgusta 1891 bode v uradnih prostorih preskrbovalnih magacinov

v Ljubljani in Celovci 16. julija 1890

„ **Gradci in Gorici** 21. „ „

„ **Trstu** 23. „ „

„ **Mariboru in Pulji** 25. „ „

Natančnejši pogoji in ponudbeni formularji razvidijo se iz razglasa, ki je bil v popolnem obsegu objavljen v številkah 140 in 141 našega lista z dne 21. in 23. junija 1890.

Upravna komisija

c. in kr. vojaškega preskrbovalnega magacina.

Dunajske Razstave Srečke à 1 gld.

Vsaka srečka velja za obe žrebanji.

Seznam dobitkov za obe žrebanji. (505-13)

Prvo žrebanje 14. avgusta 1890.

Drugo žrebanje 15. oktobra 1890.

I dobitok 50.000 gld. vreden

I dobitok 50.000 gld. vreden

1	5000	„	„
1	2000	„	„
1	1000	„	„
2	500	„	„
5	200	„	„
10	100	„	„
20	50	„	„
50	20	„	„
200	10	razstav. srečk	„
2000	dobitkov	5	„

1	5000	„	„
1	2000	„	„
1	1000	„	„
2	500	„	„
5	200	„	„
10	100	„	„
20	50	„	„
50	20	„	„
200	10	„	„
2000	dobitkov	5	„

SREČKE à 1 gld.

Uprava razstavine loterije,
Dunaj, II., rotunda.

V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.

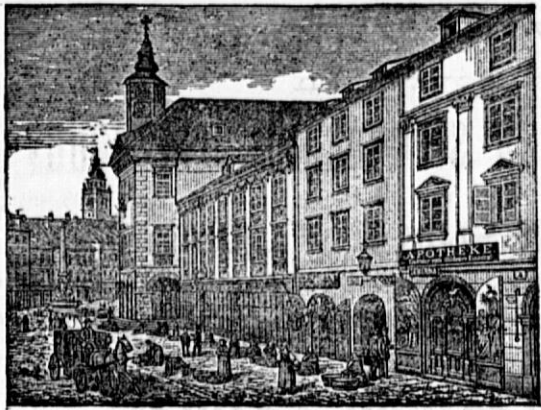
Iščem za svojo notarsko pisarno koncipijenta

ki je zveden v zapuščinskih in zemljeknjižnih rečeh. Najraje bi notarskega kandidata. — Ustop od 1. dne julija t. l. naprej.

V Litiji, dne 27. junija 1890.

(516—3)

L. Svetec.

Za bolne in zdrave

kakor: za trpeče v glavi, v prsih, na pljučih, v želodci, na jetih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za otroke, dojenčke, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, krvi revne, bledice itd. je najboljša dietetično redilo, neobhodno za varovanje zdravja, po zdravniških kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s priporočali jako priporočana

Trnkóczy-jeva hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubal pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani; nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okr., Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okr., Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okr., Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zajamčeno pristna le, če ima gorenje, oblastveno varovano varstveno znamko. (423—5)

Prekupi imajo obilen rabat.

Št. 5670.

(521—3)

Razglas.

Deželni odbor kranjski razpisuje splošno ponudbeno obravnavo za oddajo nastopnih del v svrhu

zgradbe deželnega gledališča v Ljubljani

na stavišči tako zvane „Mayer-jeve vile“ v katastralni občini Spodnja Šiška.

Dotična stavbinska dela oddala se bodo za zdaj razvrščena po sledečih obrtnih skupinah po jednotnih cenah; vsprejemale se bodo pa tudi splošne ponudbe za vse ali za več skupin v izvršitev označenih del. — Zaradi oddaje in sicer:

1.) za kopanje tal in zidarsko delo v proračunjenem znesku . .	67.000 gld.
2.) „ kamnoseško delo „ „ „ . .	12.800 „
3.) „ tesarsko delo „ „ „ . .	5.000 „
4.) „ traverze in vezi v zidovji „ „ „ . .	5.000 „
5.) „ kleparsko delo „ „ „ . .	6.000 „

razpisuje se pismena ponudbena obravnavo do uštetega

15. dne julija t. l.

zaradi oddaje železne konstrukcije za streho, lože in galerijo v proračunjenem znesku 19.000 goldinarjev pa do uštetega

14. dne avgusta t. l.

Dotični stavbinski podatki, namreč splošni in posebni pogoji, načrti, proračuni stroškov in cenilniki so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v deželnem dvorcu, Gospodske ulice št. 2, v II. nadstropji, v navadnih uradnih urah od 5. dne julija t. l. naprej.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 12. ure dopoldne navedenih dni oddajo pri uložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega, deželni dvorec, I. nadstropje.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatenene z napisom na zavitku: „Ponudba za delo pri zgradbi deželnega gledališča v Ljubljani“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevina dotične zgoraj navedene cene, bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah kranjske ali Ljubljanske mestne hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po kurzni ceni, če ta ne presega nominalne vrednosti.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da so mu znani zgoraj omenjeni stavbinski podatki, pogoji in določene cene, ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen, ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo.

Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dobi došle ponudbe.

Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki zlasti na §. 8. splošnih pogojev.

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske

v Ljubljani, dne 1. julija 1890.

Prva Brnska manufakturna razpošiljalnica BERNHARD TICHŮ, BRNO,

Zelny trh št. 18

razpošilja po poštnem povzetji:

(267—14)

Raje Crepe čista volna, dvojno širok, 10 metrov gld. 5.—.	Domače platno 1 kos 30 vatl. 1/4 gl. 4.50. 1 kos 30 vatl. 3/4 gl. 5.50.	Garnitura iz ripsa obstoječa iz 2 posteljnih pregrinjali in z namiznega prta s svil. resami, gl. 4.—.	Ženske srajce iz šifona in platna, s fino vezeno, 3 kom. gld. 2.50.
Nouveautés v blagu za žensko obleko modno progasto in križasto, dvojno široko, 10 metrov gld. 8.—.	King tkanina boljša nego platno, 1 kos 30 vatlov 3/4 gl. 6.—.	Tuniške portières za jedno okno, kompletno, dva dela, gld. 3.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobčastim obšivom, 6 komadov gld. 3.25.
Pisano praktično blago za domačo obleko, 10 metrov gld. 4.—.	Chiffon 1 kos 30 vatl., la. gl. 5.50, najboljše baže gld. 6.50.	Garnitura iz jute 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt z resami, gl. 3.50.	Moške srajce lastni izdelek, bele ali barvaste, 1 kos la. gld. 1.50, 1 la. gld. 1.20.
Gladkobarvasto modno blago v vseh novih barvah, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.—.	Canevas 1 kos 30 vatl. lila gl. 4.80, 1 k. 30 vatl. rudeč gl. 5.20.	Zastor iz jute turški uzorec, kompletni zastor gld. 2.30.	Delavske srajce iz Rumburškega oxforda, kompletne velike, 3 komadi gld. 2.—.
Chevron novovrstno, progasto blago, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.50.	Prejnat canevas 1 kos 30 vatlov, lila in rudeč, gl. 6.—.	Holandski ostanki posobnih preprog 10—12 metrov dolgi, ostanki gld. 3.60.	Normalne srajce kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Trinitnik dobre baže, 10 metrov gld. 2.50.	Oxford ki se sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.	Novejši francoski DOIS ki se sme prati, prekrasen počrk, 10 metrov gl. 3.50.	Normalne hlače kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Črni terno saksonski fabrikat, dvojno širok, 10 metrov gld. 4.50.	Zephir za srajce najboljše in najpriporočljivejše, 1 k. 30 vatl. gl. 6.50.	Platnene rjuhe brez šiva, dobro domače platno, 3 kom. gld. 3.50.	Letno ogrinjalo 3/4 dolgo, gld. 1.20.
	Raje Rips v vseh barvah, 10 metrov gld. 3.50.	Platnene Java-brisače z vzornimi resami, 6 komadov gld. 2.10.	Šabracka najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. šir., gl. 1.50.
	Boston ki se sme prati, najnovejši počrk, 10 metrov gl. 3.—.		Cesarskorumena fjakarska šabracka 1 kom. gld. 2.50.

Uzorci zastoni in franko. — Ilustrovani modni časnik „BRÜNER NEUHEITEN“ zastoni in franko.

Odlikovan na mnogih kmetijskih razstavah. Priznanja Jokey-klubov.

KWIZDE Korneuburška živinska redilna šupa

za konje, rogato živino in ovce

je že po večletni skušnji, če se redno daje, gotovo sredstvo, če živine nečest, ali ima krvavo mleko, in zboljša mleko. Najbolje preverjeno kot podpiralno sredstvo pri zdravljenju afekcij dihal in prebavil. — Cena škatljici 35 kr., velikej škatljici 70 kr.

KWIZDE c. in k. priv. restitucijski fluid

(umivalna voda za konje) je umivalna voda, ki se že več let z največjim uspehom rabi za okrepčanje in obnovo sil pred velikimi naporji in po njih. Neobhodno podpiralno sredstvo pri zdravljenju zviti ali spahujenih udov, trdine uklonivke, trdih kit, slabotnih udov, otrpnenja udov in ulesov. Konja oživi in ga naredi zmožnega za izredno teška dela. — Cena steklenici gld. 1.40. Da se obvaruješ ponaredb, pazi na gorenje varstveno znamko.

FRAN IVAN KWIZDA

okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji. c. in k. avstrijski in rumunski dvorni zalagatelj za živinozdravniške izdelke.

KWIZDE Korneuburška živinska redilna šupa

(199—5)

in

Kwizde c. in k. restitucijski fluid

se dobivata pristna v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

Trgovina z železnino ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

ima vedno bogato zalogo

stavbinskega orodja:

lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žeblicev iz drota, vijakov, železa, pleha, drota, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubštokov) ter vrtalnih strojev za ključarje in kovače, kladov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi dinamita, užigalnih vrvic in kapi.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec

kupuje se vedno po najvišjih cenah. (77-17)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

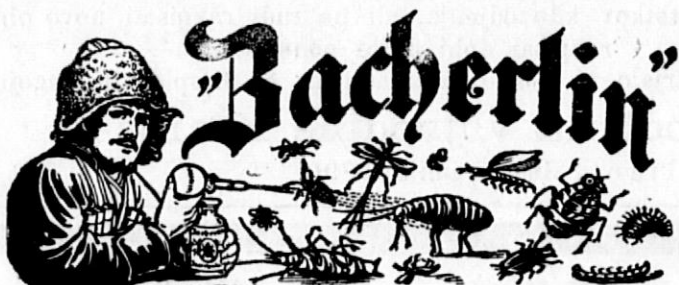
UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

V skoro dvajset tisoč prodajalnicah
prodajani in povsod kot najboljše
sredstvo proti mrčesom priznani

je
zopet ceneji
postal.

Pristne steklenice imajo ime J. ZACHERL in veljajo
od sedaj: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 gld. — kr.

Ta izbrana specialiteta uniči s presenetljivo silo in hitrostjo ves mrčes v stanovanjih, kuhinjah in hotelih, v hišnej opravi in obleki ter na vseh naših domačih živalih, v hlevih, na rastlinah, v rastlinjakih in po vrtih. Kar se v samem papirji navaga, ni nikoli pristna Zacherl-ova specialiteta. (272-8)

Ljubljana:	Ed. Mahr.	Postojna:	Fran Kogej.
"	Ivan Perdan	Skofja Loka:	Karol Fabiani.
"	Viktor Schiffer.	Borovnica:	Fran Verbič.
"	Mihail Kastner.	Kočevje:	Fran Krenu.
"	Jan. Luckmann.	Vel. Lašče:	Ivan Justin.
"	Peter Lassnik.	Krško:	Rupert Engelsberger.
"	H. L. Wencel.	Kostanjevica:	Alojzij Gatsch.
"	Schussnig & Weber.	Idrija:	Fran Kos.
"	Karol Karinger.	Kranj:	Fran Dolenc.
"	Josip Terdina.	"	Lekarna pri Sv. Trojci.
"	J. Klauer.	"	Vilj. Killer.
"	Jeglič & Leskovic.	Lož:	Fran Kovač.
"	Anton Krisper.	Radovljica:	A. Roblek, lekar.
"	Ivan Fabian.	Črnomelj:	Lud. Pers.
"	Ferdinand Plautz.		

Restavracija hôtela „Pri Slonu“ na Dunajski cesti.

Udano podpisani javlja čestitim gostom svojim in p. n. občinstvu, da je restavracijske prostore popolno in najelegantneje prenovil in priporoča hkratu izvrstne pristne pijače svoje in svoja priznane dobre jedila, zagotavljajoč najsolidnejšo in najtočnejšo postrežbo. Za mnogobrojni obisk prosi z velespoštovanjem

Ivan Hafner,
restavratér.

(517-3)

Glavna zaloga

vsakovrstnih

rudninskih vod in studenčnih proizvodov

pri (408-8)

PETRU LASSNIK-u v Ljubljani.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastonj.

Dodatni zakupni razglas.

Ozirajoč se na razglas št. 100, priobčen v številkah 140 in 141 tega lista, in vzdržuje v tem obsežene splošne pogoje, se razglašja, da se bodo pri dobavi obravnavi, ki bode dne 16. julija 1890 pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ljubljani, vsprejemale tudi pismene ponudbe za zakupno oddajo potrebnega ovsa za postajo Ljubljano, in sicer za čas od 1. dne oktobra 1890 do 31. decembra 1890, oziroma do 31. decembra 1891.

Dnevna potrebščina je 48 porcij po 3360 gramov
in 132 " " 4200 "

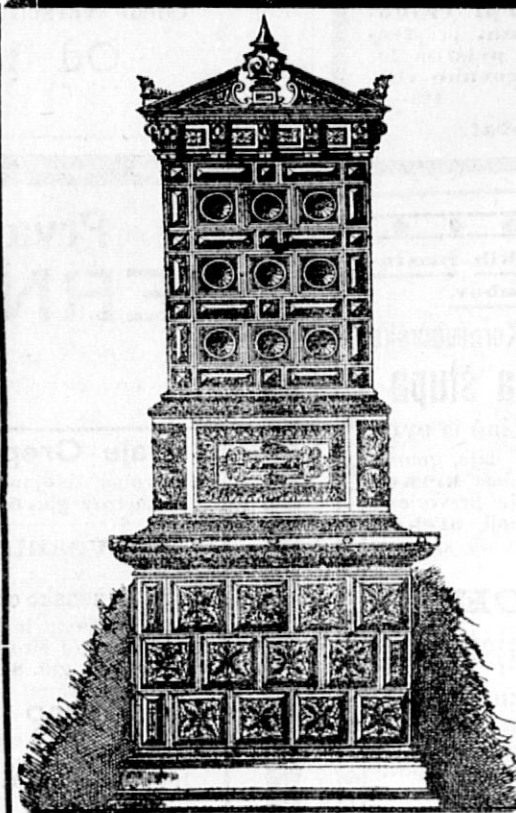
Približna letna potrebščina je 2577 meterskih centov.

V Ljubljani, dne 1. julija 1890.

(528)

Upravna komisija

c. in kr. vojaškega preskrbovalnega magacina.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta števil. 29

priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavno, zeleno, in slonokoščeno osteklene, ognju protivne (257-15)

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franko.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Mineralne fasadne barve

Patentovane, vremenu uporne

Ludovika Christ-a, Linz ob D.

Zastopnik za Kranjsko gospod F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani.

(317-7) so najboljši, najtrajnejši in najcenejši material za poslopja, vreme in svetloba jim ne škodujeta, kažejo lep in miren ton finejših peščenikov ter so rahle, kar se v zdravstvenem oziru ne more preceniti. Cenejšo so, kakor vse oljnate barve. — Cenik, prospekt in atesti zastonj in franko.

Zabojček za poskušajo gld. 1.60.